

Szómagyarázatok

abaposztó – durva, festetlen posztó

balaszt – román: folyami kavics, betonhoz keverik építkezéseknél

bojár – orosz, ill. román feudális főnemes

borona (borna) – gerenda

cinka – serdülő lány

compossesoratus – közbirtokosság

csernozjom – feketeföld

észrés láda – hozományos láda

fálcsa – földmérték Moldvában – kb. 2 hold = 80 prazsina; 1 prazsina:
40 négyszögöl

fanarióta – a török uralom idején a román népet szipolyozó előkelő konstantinápolyi görög

filiále – leányvállalat, fiók: nagy vállalatnak vagy intézménynek máshol működő részlege. Itt: fiókegyház

flis – gyűrt lánchegységek peremén homokkőből, márgából és agyagból felhalmozódott üledéksor

gáter – fűrés

haricska – pohánka. Lisztes magjáért termesztett régi, polyvás gabonaféle

heteristák – 1821-ben, a Tudor Vladimirescu vezette törökellenes felkelésben segítséget nyújtó, Alexandru Ispilanti által toborzott, főleg görögökből álló sereg

kendező – hosszúkás fejrevaló- vagy törülközőkendő

kenéz – a középkorban (erdélyi) telepés község elöljárója, bírása

konventuális

község – Romániában a több falut tömörítő közigazgatási egység

kútbadon – fakéregből kialakított kútkáva

kukutényi kultúra – a Prut melletti Cucuteni község a környékén feltárt neolitikumi, 5–7000 éves leletek miatt vált híressé. A jellegzetes, spirális motívumokkal díszített agyagedények és zsírfarú asszonyságokat ábrázoló szobrocskák készítőinek kultúrája a lelőhely alapján *Cucuteni-kultúra* néven került be a szakirodalomba

laska – tésztamételt

lesikítják – lesimitják, elsimitják

mart – magasabb fekvésű, meredek hely. Meredek vízpart

- megbolhajszzák* – házépítésnél, a faszeg gerendába beverése a sár megtapadása céljából
- megsuvad* – megcsúszik, omlik
- monoklinális* – olyan redő, gyűrődés, amelynél a redő szárnyai a tengelysíkkal párhuzamosak
- municipium* – megye jogú város
- nyüst* – a szövöszéknek a láncfonalak szétválasztására szolgáló, fonából hurkolt alkatrésze
- osztováta* – szövöszék
- pakura* – a kőolaj lepárlásából visszamaradó sötét, sűrű folyékony salakanyag
- paticsfal* – vesszőből font, sárral tapasztott fal
- podzol* – szürkeföld, savanyú mállással keletkezett, tápanyagban szegény, kilúgozott talajnem Európa északi részein
- pogon* – művelt földterület mértékegysége. Kiterjedése koronként változó
- postillák* – szentbeszéddek, első sorban homíliák gyűjteménye, melyek részben tanulmányul, részben utánzásul szolgáltak s mintegy hivatalos jelleggel bírtak
- prájina* – földmérték Moldvában – prazsina: 1 prazsina = 40 négyszögöl
- protribútum* – járandóság adó gyanánt
- radina (csökk)* – keresztelőlakoma
- rendzina* – mészkövön keletkezett, sekély, viszonylag gazdag humusz-tartalmú talaj
- sematizmus* – egyházi névtár, egy egyházmegye vagy rendtartomány intézményeinek, szervezeti fölépítésének és személyeinek adattára
- soltész* – a középkorban település, község elöljárója, bírása
- sótömszők* – tömsz: valamely kőzetnek környezetétől meredek fallal elkülönülő nagy tömege
- stádium* – ókori görög hossz mérték (184 m)
- szarmata* – a szkítákkal rokon, iráni nyelvű, ókori nomád nép
- szokmány* – ujjas, a férfiak, asszonyok, gyermekek hosszú téli felöltője
- tarinã* – vadterületől elhódított művelt szántóterület
- tektonikus* – a földkéreg szerkezeti mozgásaival kapcsolatos
- toponímia* – helynévanyag; valamely terület földrajzi neveinek összessége
- zsendely* – zsendely